

Mötesanteckningar

Dialog mellan det lokala pensionärsrådet och delregional nämnd Göteborg den 17 september 2024

Plats: Regionens Hus, Resenären

Tid: kl. 09.30-12.00

Närvarande:

Delregional nämnd Göteborgs arbetsgrupp för frågor som rör äldre

Mats Berglund (V), ordförande

Dragan Dobromirovic (S)

Eva Ringdahl (MP)

Maria Millback (V)

Lars-Åke Blomqvist (M)

Patrick Thordén (M)

Göteborgs pensionärsråd

Olof Jacobsson (SKPF)

Zaidi Folias (SKPF)

Yvonne Haglund (SKPF)

Anna Ekskog Hallmén (SKPF)

Anna-Lena Stjernlöf (SKPF)

Britt-Marie Törngren (PRO)

Charlotte Kaurin (PRO)

Birgitta Ljungström Bengtsson (PRO)

Viking Slottnér (PRO)

Madeleine Jacobsson (SPF)

Christina Ramberg (SPF)

Britt Johansson (SPF)

Siw Andersson (SPF)

Anita Cullberg (RPG)

Koncernkontoret

Hanna Bergsten, nämndsamordnare

Regionhälsan, Kompetenscentrum våld i nära relationer

Nelle Naucmér, utvecklingsledare

Marie Ahlvik, utvecklingsledare

Sara Ullgård, utvecklingsledare

Våld i nära relationer med fokus på äldre

Marie Ahlvik och Nelle Naucér föredrar om våld i nära relationer med fokus på våld bland äldre personer i relationer (se presentation). Föredragande jämför uppmärksamheten kring våld i nära relationer bland unga (13–25 år) och uppmärksamheten detta fått i media med våld i nära relationer bland äldre. De hade önskat och får instämmande bland deltagare att samma uppmärksamhet hade visats våld i nära relationer bland äldre. Forskningen har vidare visat att ett hinder för att kunna jobba mer förebyggande är de brister på anpassade insatser inom sjukvården för att upptäcka våldsutsatthet bland äldre. Ortopeden i Mölndal lyfts fram där två läkare har utvecklat ett system för målgruppen där insatser sätts in direkt vid misstanke om våld. Inom forskningen visar det även att en insats som brister är exempelvis anhörigstöd. Detta har sjukvården inom Skaraborg jobbat med där både den demenssjuke och dennes anhörige får frågor om våld.

Fråga uppkommer om ambulanssjukvården utbildas i ämnet? Marie bekräftar att det görs och att ambulanspersonal är särskilt duktiga på detta (se länk nedan till Genväg till forskning). En annan fråga uppkommer gällande vad det finns för tecken på våld i nära relationer som tandvården kan upptäcka? Marie svarar med ett exempel där en patient med en funktionsnedsättning som behöver hjälp med att borsta tänderna men denne har dålig munhälsa skulle det kunna vara tecken på försummelse. En tredje fråga berör de olika sjukvårdsteamet och hur sjukvården samarbetar med hemtjänsten för att upptäcka tecken på våld i hemmet? Svaret är att det här är problematiskt i omställningen till nära vård där det mest troligt finns utrymme för förbättring. Mats Berglund (V) fyller i att det är stark sekretess mellan äldreomsorgen och sjukvården men att den information som kan delges kommer bli bättre i och med det nya journalsystemet Millenium. Marie informerar vidare om att det för två år sedan kom en ny sekretessbrytande bestämmelse där sjukvården ska anmäla till polisen om det är livshotande. Hälso- och sjukvården har även ska-krav på sig att gå basutbildning inom våld i nära relationer. Den sista frågan berör begreppet kognitiv funktionsnedsättning och vad det innebär. Svaret är att inom forskningen av bland annat våld i nära relation som kommer till uttryck i försummelse används termen som ett paraplybegrepp, vilket innefattar allt från ADHD till demens och nedsatt minne.

Val av justerare

Anita Cullberg (RPG) väljs till justerare jämte ordförande.

Aktuella frågor hos delregional nämnd Göteborg

Mats informerar om några aktuella frågor hos delregional nämnd Göteborg där bland annat den rödgröna budgeten för 2025 är klubbad, vilket bland annat innebär cirka 3 miljarder mer till vården (se presentation). En fråga som lyfts är varför vissa vårdcentraler tar betalt för förnyelse av recept medans andra inte gör det. Anledningen är att det har blivit en tolkningsfråga om det ska räknas som en konsultation eller om det näst intill förnyas på automatik. Då frågor uppstått kring barn- och ungdomspsykiatri (BUP) från deltagare informerar Mats kort om status inom regionen. Mats visar även statistik där man jämför regionerna med varandra och även inom VGR. Det är inte okej att barnets ska behöva invänta diagnos för att sätta in insatser utan barnets behov måste styra. Det är tydligt att kommunerna behöver bättre verktyg för att kunna göra tidiga insatser.

Slutligen informerar Mats om att ändringar i vårdvalen är ett långgående projekt men redan 2025 kommer äldremottagningar till alla vårdcentraler, vilket varit ett inspel både från pensionärsorganisationerna och DRNG. En fråga lyfts om tanken är att man kan ta upp flera problem på samma läkartid eller om man ska boka flera tider då? Mats svarar att ja detta är

tanken men det är bra om du vid bokningen av tiden talar om vad du önskar prata om. En fråga uppkommer om status på Kungshöjds vårdcentral där Mats svarar att han ska på ett informationsmöte som Närhälsan har kallat till om detta imorgon. En annan fråga som ställs under mötet berör hur förstärkt hemgång fungerar? Mats återkommer med ett svar på detta vid nästa tillfälle.

Aktuella frågor hos pensionärsorganisationerna:

Representanter för PRO lyfter frågan om övergången från när patienten går från regional sjukvård till kommunal. Hur jobbar regionen med detta? Deras medlemmar har upplevt att kommunikationen ibland är väldigt dålig och det ligger mycket ansvar på de anhöriga. Mats svarar att frågan är väldigt aktuell i nämnden och i kommun och sjukvårdssamverkan i Göteborgsområdet har det tagits in en konsult som har tittat på just in- och utskrivningsprocessen och där konsulten konstaterat att rutinerna inte är tydliga. Detta behöver ses över i hälso- och sjukvårdsavtalet men det behövs åtgärder innan. Vårdcentralerna har huvudansvaret för patienten när den är utskriven men det är ibland oklart vem som gör vad och detta behöver tydliggöras. Samordnade individuella planer (SIP) är ett bra verktyg men det har byggts upp ett system som inte har någon systematik utan är beroende av personliga kontakter, vilket behöver ändras.

Representanter från SKPF kommenterar att dagens ämne var väldigt intressant men önskar en djupare dragnings om detta. Ett annat ämne de hade velat diskutera i pensionärsrådet är hjälpmedel och vad det är för riktlinjer och regler som styr hur detta regleras. Även en liknande dragnings kring proteser hade varit av intresse. Ytterligare ett ämne som SKPF hade velat diskutera är kulturutbudet i Göteborg för äldre. Representanter för SPF belyser frågan om äldreomsorgscentraler och mer specifikt läkarbesättning vid äldreboenden där sköterskan inte tar det ansvaret och inte heller läkaren. Ett förslag är att läkaren istället ska komma till äldreboendet. Mats svarar att detta regleras i hälso- och sjukvårdsavtalet där Göteborg inte undertecknade det senaste. Nämnden är dock överens med äldre- samt vård och omsorgsnämnden om att det idag inte fungerar och det är brist på allmänläkare. Hembesök är ett problem relaterat till detta där vissa vårdcentraler gör det medan andra inte gör det med motiveringen att det är väldigt resurskrävande. Anita Cullberg uppmärksammar att RPG fått en dragnings om samordnad individuell planering (SIP), som exempelvis används när en patient skrivs ut från slutenvård och behöver insatser från både socialtjänsten, den kommunala hälso- och sjukvården och/eller den regionala öppna vården. Under dragnings fick de information om att patienten själv kan begära att SIP-möten ska genomföras om inte vården initierar det.

Planering för nästa sammanträde, förslag på ämne för föredragning och upplägg

Mats informerar om att nästa tillfälle är den 15 oktober tillsammans med det västra pensionärsrådet där förslaget är att ämnet ska vara förändringar i krav- och kvalitetsboken (KOK-boken). Beslut om hur stora förändringar det kommer vara är inte taget ännu men det kommer ändå finnas möjlighet för de delregionala nämnderna att spela in vad de tycker ska förändras och därför tas frågan upp. Andra förslag på kommande dragnings är en fördjupning och uppföljning på dagens tema, kollektivtrafik kopplat till säkerhet för äldre, kulturutbudet i Göteborgsområdet samt digitalisering och AI-teknik inom sjukvården.

Länkar för mer information:

[Kunskapscentrum för våld i nära relationer – Genväg till forskning](#)

[Krav- och kvalitetsboken \(KoK-boken\) Vårdval vårdcentral](#)